

3. Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування: Закон України № 193-IX від 16.10.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/193-20#Text>.

4. Щодо питання про затвердження персонального складу Комісії з питань доброчесності та етики: Акт ВРП № 327/0/15-20 від 06.02.2020 р. URL: <https://hcj.gov.ua/doc/doc/1805>.

5. Звернення Ради адвокатів України щодо проекту закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування» (реєстр. № 1008): Додаток до рішення Ради адвокатів України №107 від 21. 09. 2019 р. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/cd8e3b7fbbf5b9c98b47_file.pdf.

6. Про прокуратуру: Закон України № 1697-VII від 14.10.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>.

7. Ніндипова В. І. Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів: повноваження та шляхи їх реалізації. URL: http://www.akademia.gp.gov.ua/userfiles/file/Academia2016/Akt_schema/14_12341212.pdf.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Деменчук Марина Олександрівна**

Кащенко М.Г.

*студентка 1-го курсу судово-адміністративного курсу
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТИТУТУ АДВОКАТУРИ В УКРАЇНІ: ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Інститут адвокатури України має потребу пошуку нових напрямів подальшого розвитку. Ця необхідність викликана внутрішніми ризиками держави, зовнішніми загрозами, загостренням політичного питання, погіршення соціально-економічного стану в Україні, і найважливіше, оновленням правової системи. Справа в тому, що тривалий термін ця галузь не мала послідовного плану заходів потрібних для втілення реформ правового гарантування у цій сфері, тому роль інституту адвокатури, як учасника судового процесу, що сприяє збереженню спору, з часом знижувалось.

Існування діючого правового контролювання забезпечує умови для високого рівня забезпечення і гарантування прав особи у суспільстві.

Україна знаходиться на етапі формування нового правового забезпечення інституту адвокатури. В нашій країні є негаразди, відмічає К. Коваль, які призупиняють вдосконалення інституту адвокатури, серед них, перш за все, можна визначити невідповідність українського законодавства до міжнародних стандартів у сфері надання юридичної допомоги та організації адвокатської діяльності [4].

До числа назрілих проблем інституту адвокатури України відносяться: недоліки в механізмі надання правничої допомоги, відсутність нормативного регулювання діяльності адвокатів на території іноземних держав; відсутність реальної незалежності адвокатів; недоліки в системі підготовки та перепідготовки професійних кадрів інституту адвокатури; недоліки в корпоративному регулюванні адвокатських утворень.

Крім того, актуальним є питання надання безоплатної юридичної допомоги. Внесення поправок до Закону України «Про безоплатну правову допомогу» дасть змогу ліквідувати певні неточності до цієї проблеми. На той час, коли приймався Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», не було основних установ Національної асоціації адвокатури України, через це ця сфера контролювалася державою, що стало причиною порушення принципу незалежності стосовно роботи центрів з надання правової допомоги.

Головними порушеннями прав українських адвокатів є: порушення права на конфіденційне спілкування між адвокатом і клієнтом; ненадання адвокату доступу до інформації, матеріалів справи; проведення невинуватих обшуків в офісах і конфіскація документів, що становлять адвокатську таємницю; порушення статусу адвоката у кримінальному провадженні; зловживання притягненням до дисциплінарної відповідальності адвокатів та порушенням кримінальних справ проти адвокатів; застосування позасудових заходів впливу щодо адвоката та його майна.

У державі, яка створена на основі верховенства права, вся правоохоронна система, під час виконання своїх функцій, перш за все, захищає права людини. На території такої держави відсутнє порушення професійних прав і гарантій адвоката або прав людини для того, щоб дійти обвинувального вироку. Проте в Україні склалося по-іншому: велика кількість обвинувальних вироків іноді обумовлена порушенням прав сторони захисту.

Зазначимо, що актуальною проблемою також є захист адвокатів у регіонах. Цим аспектом має займатися Комітет захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності, не змінюючи при цьому регіональні ради адвокатів, та допомагаючи їм, здійснюючи свою діяльність відкрито, колегіально та на засадах корпоративності й солідарності з усіма адвокатами відповідної області, з ціллю швидко та змістовно розглядати звернення адвокатів щодо порушення їх професійних прав та гарантій.

Зміцнення системи правового захисту в разі порушень професійних прав і гарантій адвокатів вимагає розвитку потенціалу ключових сторін, що беруть участь при здійсненні адвокатом своєї професійної діяльності, з метою визначення належних засобів правового захисту, забезпечення їхнього застосування, а також ведення і обміну усією відповідною інформацією [2]. Усі організації та інституції, що підтримують адвокатську професію повинні брати участь у цьому процесі.

Отже, така система повинна охоплювати всю країну і бути доступною для кожного адвоката. З огляду на це, доцільними видаються такі конкретні кроки у сфері реформування української адвокатури. У першу чергу, необхідно внести певні зміни до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», а саме до статті 23 «Гарантії адвокатської діяльності» [1]. Крім того, необхідно встановити на законодавчому рівні, що проведення обшуку приміщення адвоката можливе лише, коли адвокат особисто має статус підозрюваного. Вважаємо доцільним також внести зміни щодо забезпечення можливості використання посвідчення адвоката в якості посвідчення особи.

Крім того, слід внести низку нагально важливих змін і до Кримінального процесуального кодексу України щодо наділення рад адвокатів регіону процесуальними правами у справах щодо обвинувачення адвоката.

Отже, хоч в функціонуванні інституту адвокатури України і наявні певні недоліки, але є шляхи їх вирішення. На нашу думку, пріоритетними напрямками вдосконалення цього інституту є збереження незалежності адвокатів, а також посилення і захист прав та гарантій професійної адвокатської діяльності.

Список використаної літератури:

1. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України № 5076-VI від 05.07.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>.
2. Тацій Л.В. Стандарти функціонування адвокатури в Україні. *Вісник Академії правових наук України*. № 38. С. 248–253.
3. Меліхова Ю. О. Проблеми адвокатури в Україні на сучасному етапі розвитку. Наукова конференції аспірантів, молодих вчених і практиків -«Актуальні питання законодавчого й організаційного забезпечення здійснення правової допомоги в Україні. *Часопис Академії адвокатури України*. Том 8. №1(26). 2015. С.107-109
4. Коваль К. Стратегія розвитку адвокатури України // *Юридична газета – всеукраїнське щотижневє професійне видання*, 01.10.2014 р. URL: <http://yur-gazeta.com/publications/actual/strategiya-rozvitkuadvokaturi-ukrayini.html>

Науковий керівник: старший викладач кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Нестерчук Лілія Петрівна**